

NGHIÊN CỨU SỰ SÁNG TẠO TRONG CÁCH THỨC RA ĐI TÌM ĐƯỜNG CỨU NƯỚC CỦA NGUYỄN TẮT THÀNH VÀ ĐỊNH HƯỚNG NHẬN THỨC CHO HỌC VIÊN HỌC VIỆN KỸ THUẬT QUÂN SỰ HIỆN NAY

Đàm Thế Vinh

Học viện Kỹ thuật quân sự
Email: vinhk51@yahoo.com

Article History

Received: 15/4/2020

Accepted: 01/5/2020

Published: 25/5/2020

Keywords

Nguyen Tat Thanh, Van Ba, patriotic movement, national liberation.

ABSTRACT

With a passionate patriotism and the deadlocked reality of the path of national liberation in the struggle against French colonialist aggression in Vietnam (the late nineteenth and early twentieth century), Nguyen Tat Thanh determined to find a way to save the country. With his energy and political sensitivity, Nguyen Tat Thanh chose to go to the West to realize that ambition. His way of finding a way to save the country has shown a creative and correct thinking about the choice of direction, way and destination. This paper analyzes President Ho Chi Minh's creativity in the way to find a way to save the country and apply this way in the cognitive orientation for students of Military Technical Academy to meet the requirements of the current military construction career.

1. Mở đầu

Nghiên cứu những bài học thực tiễn của các bậc tiền bối trong phong trào yêu nước cuối thế kỉ XIX đã giúp Nguyễn Tất Thành thấy được mọi cách thức tiến hành ở trong nước, hay đi ra nước ngoài trước đó đều không thể thành công; vì vậy, phải tìm con đường mới, phải ra nước ngoài nhưng theo một hướng khác. Với lòng yêu nước mãnh liệt và một cách suy nghĩ táo bạo, Nguyễn Tất Thành đã ra đi tìm đường cứu nước theo cách thức mới. Sự sáng tạo của Người về cách thức tìm đường cứu nước có ý nghĩa lịch sử to lớn đối với cách mạng giải phóng dân tộc ở Việt Nam. Nghiên cứu và vận dụng vấn đề này trong định hướng nhận thức cho thế hệ trẻ nói chung, học viên (HV) Học viện Kỹ thuật quân sự nói riêng là cần thiết trong bối cảnh xây dựng con người mới, đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp cách mạng hiện nay.

Bài viết nghiên cứu về sự sáng tạo trong cách thức ra đi tìm đường cứu nước của Nguyễn Tất Thành và vận dụng vấn đề này trong định hướng nhận thức cho HV Học viện Kỹ thuật quân sự hiện nay.

2. Kết quả nghiên cứu

2.1. Sáng tạo trong cách thức ra đi tìm đường cứu nước của Nguyễn Tất Thành

Ngày 05/6/1911, trên con tàu Amiran Latus Torêvin, Nguyễn Tất Thành với tên gọi Nguyễn Văn Ba đã rời bến cảng Nhà Rồng ra đi tìm một con đường mới cho cuộc đấu tranh giành độc lập dân tộc. Có thể nói, cũng ra nước ngoài, cũng như nhiều người Việt Nam yêu nước lúc bấy giờ, song hành động của Nguyễn Tất Thành mang nét riêng thể hiện tư duy độc lập, sáng tạo và đúng đắn của Người.

2.1.1. Sáng tạo về lựa chọn hướng đi

Sau những thất bại của cuộc đấu tranh chống ách đô hộ của thực dân Pháp theo con đường Cần Vương phong kiến, các sĩ phu Việt Nam cùng nhiều thanh niên Việt Nam nặng lòng yêu nước đang bế tắc về tư tưởng đã tiếp nhận "tân thư, tân văn" như bắt gặp luồng sinh khí mới. Những tri thức "tân văn, tân thư" được các sĩ phu thức thời tiếp thu một cách tự nhiên, giản đơn và chưa mang tính hệ thống; tuy nhiên, đó là những tri thức có phần rất mới và rất lạ, nên đã tạo sự hào hứng, thích thú. Vì vậy, nhiều học trò đã bỏ học giữa chừng, đoạn tuyệt với giáo dục theo lối Nho giáo và tìm cách xuất dương, trước hết là sang Trung Quốc, Nhật Bản và Xiêm.

Như vậy, trong lúc nhiều người đang hướng về phương Đông với sự "ngưỡng mộ" Nhật Bản - một đế quốc mới ở châu Á; hay ngưỡng vọng bác sĩ Tôn Dật Tiên với chủ nghĩa *Tam dân* nổi tiếng, thì với một sự miễn cảm đặc biệt, Nguyễn Tất Thành lựa chọn sang nước Pháp, đến tận quốc gia đang cai trị dân tộc mình, để tìm hiểu tư tưởng *tự do, bình đẳng, bác ái và nền văn minh của chính quốc*; tìm hiểu nơi đã sinh ra chế độ thực dân thối nát và tàn bạo như chính Người đã thấy trên đất nước mình. Với sự lựa chọn sang phương Tây, Nguyễn Tất Thành đã thể hiện một tư duy sáng tạo đặc biệt. Mặc dù còn rất trẻ, song đã hiểu được những hạn chế của các nhà cách mạng tiền bối, Nguyễn Tất Thành không đi theo con đường Đông Du, mà quyết định hướng Tây du. Đây là sự lựa chọn đúng đắn, là cơ sở để thực hiện những bước đi tiếp theo trong hành trình tìm đường cứu nước của mình.

2.1.2. Sáng tạo về lựa chọn cách đi

Khi đó, sang phương Tây là một hướng đi tương đối mới. Trước Nguyễn Tất Thành, nhiều nhà yêu nước đã thực hiện; tuy nhiên, so với họ, Nguyễn Tất Thành có cách đi riêng của mình. Các nhà cách mạng tiền bối ra nước ngoài nói chung, sang phương Tây nói riêng về cơ bản đã có những mối liên hệ trước đó, nhưng với Nguyễn Tất Thành lại hoàn toàn khác, khi sang phương Tây tất cả đều tự lực, lao động để kiếm sống và học hỏi; dùng tàu buôn làm phương tiện để đi hầu khắp thế giới, quan sát xã hội, tích lũy kiến thức,... Cách đi ấy đã thể hiện một con người có bản lĩnh, đầu biết phía trước nhiều chông gai và thử thách, nhưng dám chấp nhận gian khổ, khó khăn để thực hiện hoài bão của mình.

Sang phương Tây tìm đường cứu nước, hành trang lớn nhất của Nguyễn Tất Thành lúc đó là tinh thần yêu nước cháy bỏng cùng sự am hiểu văn hóa phương Đông và bước đầu tìm hiểu văn hóa phương Tây. Đây là cơ sở và động lực chủ yếu thúc đẩy cho sự lựa chọn của Nguyễn Tất Thành. Chính nhờ cách đi rất riêng ấy, Nguyễn Tất Thành đã thấy được bản chất thực sự của chủ nghĩa thực dân. Khi đặt chân lên đất Pháp, Người thấy: “Ở Pháp cũng có người nghèo như bên ta”, “người Pháp ở Pháp tốt, lễ phép hơn người Pháp ở Đông Dương” và Người cũng đặt câu hỏi: “Tại sao người Pháp không “khai hóa” đồng bào của họ trước khi “khai hóa” chúng ta” (Trần Dân Tiên, 2009, tr 17). Hình ảnh nước Pháp để lại trong tâm trí Người không phải là nước Pháp như trong *Tuyên ngôn nhân quyền và dân quyền* của Đại cách mạng Pháp 1789, mà là một nước Pháp có kẻ giàu, người nghèo, có người tốt, kẻ xấu. Qua các nước thuộc địa, đến đâu Người cũng thấy hai cảnh sống trái ngược nhau, một bên là cuộc sống khổ cực của người dân thuộc địa, một bên là cuộc sống thừa thãi với sự thống trị tàn bạo của những kẻ thực dân; qua đó, Người hiểu thêm thực chất của cái gọi là “sứ mệnh khai hóa văn minh” của các nước đế quốc.

Như vậy, với cách đi ấy, tuy khó khăn, thử thách và cả hiểm nguy, nhưng bằng con đường lao động trực tiếp, Nguyễn Tất Thành có điều kiện tiếp xúc gần gũi với nhân dân lao động trên thế giới - đây là yếu tố quan trọng giúp Người hiểu rõ hơn, đầy đủ và sâu sắc hơn về chủ nghĩa đế quốc và những giá trị của độc lập, tự do. Đồng thời, cũng là tiền đề để Anh có những nhận xét, đánh giá đúng đắn về bản chất chủ nghĩa thực dân và vai trò của thuộc địa, làm cơ sở đề ra đường lối đúng đắn cho cách mạng Việt Nam sau này.

2.1.3. Sáng tạo về đích đi

Từ một thầy giáo tại trường Dục Thanh trở thành thủy thủ Văn Ba, Nguyễn Tất Thành muốn đến tận nơi đã sinh ra tư tưởng “*Tự do - Bình đẳng - Bác ái*” với mong muốn thiết thực: “*Tôi muốn đi ra ngoài, xem nước Pháp và các nước khác. Sau khi xem xét họ làm như thế nào, tôi sẽ trở về giúp đồng bào chúng ta*” (Trần Dân Tiên, 2009, tr 2). Điều đó cho thấy, quyết định của Nguyễn Tất Thành đã thể hiện tính mục đích rõ ràng và có định hướng cụ thể. Trong hành trình cứu nước, Nguyễn Tất Thành chấp nhận cuộc sống của người lao động làm thuê. Đối với Người, đó chỉ là phương tiện nhằm thực hiện mục đích, động cơ thúc đẩy Người hành động là tìm một hướng đi mới cho sự nghiệp giải phóng dân tộc Việt Nam. Muốn “trở về giúp đồng bào” thì trước hết phải hiểu thật đầy đủ kẻ thù đang áp bức dân tộc mình, nhất là từ trên mảnh đất đã sản sinh ra nó; phải tìm ra con đường cứu nước, giải phóng dân tộc theo đường hướng mới. Sự khác biệt giữa Người với những người Việt Nam sang Pháp hồi ấy là ở chỗ đó. Hành động trên đã cho thấy, cũng ra nước ngoài như các nhà cách mạng tiền bối, song sự lựa chọn và hành động tìm đường cứu nước của Nguyễn Tất Thành mang tính riêng biệt, thể hiện tính sáng tạo, nhận thức và phù hợp với xu thế vận động của thời đại. Đây là tiền đề cho những bước đi tiếp theo trong hành trình tìm đường cứu nước của Người.

Xuất phát từ thực tiễn điều kiện xã hội Việt Nam cuối thế kỉ XIX đến đầu thế kỉ XX, với hành trang là lòng yêu nước, thương dân sâu sắc cùng với tư duy chính trị nhạy bén, độc lập và vốn tri thức của mình, Nguyễn Tất Thành bước đầu có những nhận định và tự đặt ra những câu hỏi mới về vấn đề con đường cứu nước giải phóng dân tộc. Đó là động lực to lớn thúc đẩy Nguyễn Tất Thành có quyết định và những hành động cụ thể để thực hiện ước mơ, hoài bão của mình. Việc lựa chọn cách thức ra đi tìm đường cứu nước đã thể hiện tính đúng đắn, sáng tạo của Nguyễn Tất Thành.

2.2. Sự cần thiết định hướng nhận thức về tính sáng tạo của Nguyễn Tất Thành trong cách thức tìm đường cứu nước cho học viên Học viện Kỹ thuật quân sự hiện nay

Nghiên cứu cách thức ra đi tìm đường cứu nước của Nguyễn Tất Thành không chỉ giúp cho chúng ta thấy được sự sáng tạo và lựa chọn đúng đắn, mà còn thấy được sự vĩ đại và những giá trị lịch sử mở đầu cho hành trình thực hiện hoài bão giải phóng dân tộc của một vĩ nhân. Tuy nhiên, sự tác động của những yếu tố khách quan và nhân tố chủ quan đã và đang nảy sinh những vấn đề đòi hỏi cần có sự định hướng nhận thức đúng đắn về nội dung này cho học viên Học viện Kỹ thuật quân sự, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, đáp ứng mục tiêu, yêu cầu xây dựng quân đội trong tình hình mới. Cụ thể:

2.2.1. Các thế lực thù địch tiếp tục đẩy mạnh hoạt động chống phá nền tảng tư tưởng, thực hiện âm mưu “hạ bệ thần tượng”, “xuyên tạc lịch sử”

Thực hiện chiến lược “Diễn biến hòa bình”, thời gian qua, các thế lực thù địch, phản động, cơ hội chính trị tăng cường các hoạt động nhằm xuyên tạc, phủ nhận tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; bôi nhọ thân thể, sự nghiệp của Người nhằm “hạ bệ thần tượng”, phá hoại nền tảng tư tưởng của Đảng ta. Trong đó, chúng tìm mọi thủ đoạn để xuyên tạc giá trị, ý nghĩa và tính sáng tạo của Nguyễn Tất Thành trong cách thức tìm đường cứu nước.

Hiện nay, một trong những mũi nhọn chống phá hàng đầu của các thế lực thù địch là tập trung xuyên tạc, phủ nhận hình tượng Hồ Chí Minh. Chúng nhân danh các nhà nghiên cứu, nhà hoạt động tự do, dân chủ, nhà chính trị, bình luận chính trị... để dựng chuyện, ngụy tạo tài liệu về cuộc đời, sự nghiệp cũng như phủ nhận giá trị to lớn, sự sáng tạo trong cách thức ra đi tìm đường cứu nước của Chủ tịch Hồ Chí Minh; xuyên tạc các công trình nghiên cứu khoa học ở trong và ngoài nước của Người; bóp méo, cắt xén, xuyên tạc sự thật về Người; đánh đồng hiện tượng với bản chất, đánh tráo thật với giả; bó hẹp, phủ nhận công lao, đóng góp to lớn của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với cách mạng Việt Nam và phong trào giải phóng dân tộc trên thế giới. Chúng sử dụng phương thức xuyên tạc đa dạng, từ rỉ tai, truyền miệng, vu khống, sử dụng ngôn từ dung tục, vô văn hóa, ghép ảnh, viết tin bài đăng tải lên Internet hoặc xuất bản thành sách để tuyên truyền. Trong tình hình hiện nay, chúng triệt để lợi dụng mạng xã hội, các hình thức truyền thông mới để đăng tải, chia sẻ, bình luận xuyên tạc. Trước thực tiễn đó, việc nghiên cứu và định hướng đầy đủ về nhận thức cho thế hệ trẻ nói chung, cũng như HV Học viện Kỹ thuật quân sự nói riêng để nhận diện và phân bác, đập tan âm mưu của các thế lực thù địch, bảo vệ và tiếp tục khẳng định giá trị, ý nghĩa to lớn về sự sáng tạo, đúng đắn trong cách thức ra đi tìm đường cứu nước của Người là một yêu cầu khách quan.

2.2.2. Yêu cầu nâng cao chất lượng đào tạo của Học viện Kỹ thuật quân sự trong tình hình mới

Cách mạng công nghiệp lần thứ tư đã tạo ra biến đổi nhanh chóng trên mọi lĩnh vực của đời sống xã hội. Điều đó đòi hỏi ngày càng cao về “chất lượng” của người sĩ quan - kĩ sư - đảng viên trong quá trình thực hiện xây dựng quân đội “cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, ưu tiên hiện đại hóa một số quân chủng, binh chủng, lực lượng; vững mạnh về chính trị, nâng cao chất lượng tổng hợp sức mạnh chiến đấu, tuyệt đối trung thành với Tổ quốc, với Đảng, Nhà nước và nhân dân” (Đảng Cộng sản Việt Nam, 2016, tr 149). Là một trong những trường đại học trọng điểm quốc gia, để đáp ứng yêu cầu đó, Học viện Kỹ thuật quân sự phải nâng cao chất lượng đào tạo chuyên ngành, rèn luyện bản lĩnh chính trị vững vàng cho mỗi HV; phải trang bị kiến thức, trong đó, định hướng tư duy về sự sáng tạo, ý nghĩa ra đi tìm đường cứu nước của Chủ tịch Hồ Chí Minh, làm cơ sở để mỗi HV xây dựng niềm tin, lòng kính yêu đối với Chủ tịch Hồ Chí Minh. Qua đó, định hướng nhận thức cho HV trong xác định mục tiêu, động cơ học tập đúng đắn, xây dựng ý chí, quyết tâm cao, tích cực trong hoạt động thực tiễn, làm cơ sở nhận diện và đấu tranh với các quan điểm sai trái về vấn đề này.

2.2.3. Thực trạng nhận thức của học viên Học viện Kỹ thuật quân sự về tính sáng tạo của Nguyễn Tất Thành trong cách thức tìm đường cứu nước

Với đặc thù chuyên môn về kĩ thuật của HV Học viện Kỹ thuật quân sự, nên tỉ lệ thời gian, nội dung học tập các môn Khoa học xã hội và nhân văn trong chương trình đào tạo không nhiều; cùng với đó, tâm lí ngại học và ít quan tâm tới các môn Lí luận chính trị nên nhận thức về vấn đề khoa học xã hội nói chung, cũng như nội dung môn học Tư tưởng Hồ Chí Minh còn hạn chế. Đề cập tới sự kiện Nguyễn Tất Thành ra đi tìm đường cứu nước ngày 05/6/1911, có 25% số HV ở Học viện Kỹ thuật quân sự được hỏi trả lời không chính xác mốc thời gian của sự kiện; 29% không nhớ được đầy đủ bối cảnh lịch sử Người ra đi tìm đường cứu nước; 21% lúng túng và luận giải chưa thấu đáo về động cơ, mục đích ra đi tìm đường cứu nước của Người. Điều đó cho thấy nhận thức về vấn đề này của họ còn chưa đầy đủ và thấu đáo.

Luận điệu xuyên tạc của các thế lực thù địch về thân thể, cuộc đời Chủ tịch Hồ Chí Minh mặc dù không mới, nhưng được chúng “nhai đi, nhai lại” theo kiểu “mưa dầm thấm lâu” nên đã tác động tiêu cực tới nhận thức của HV Học viện Kỹ thuật quân sự. Một bộ phận có biểu hiện thờ ơ, chưa quan tâm, chưa nhận thức đầy đủ về giá trị, ý nghĩa của sự kiện Nguyễn Tất Thành ra đi tìm đường cứu nước; chưa phân biệt và nhận diện đúng các quan điểm sai trái, để có thái độ và chủ động trong đấu tranh với những quan điểm xuyên tạc, bịa đặt... Thực trạng này đòi hỏi chúng ta phải tăng cường hơn nữa việc định hướng nhận thức đúng đắn cho HV để ngăn chặn và đẩy lùi biểu hiện nhận thức lệch lạc, sai trái, góp phần bảo vệ và khẳng định giá trị to lớn của sự kiện này.

2.3. Giải pháp định hướng nhận thức về tính sáng tạo của Nguyễn Tất Thành trong cách thức ra đi tìm đường cứu nước cho học viên Học viện Kỹ thuật quân sự hiện nay

2.3.1. Tăng cường công tác tuyên truyền, giáo dục, nâng cao ý thức, trách nhiệm và trình độ hiểu biết của học viên về thân thể, sự nghiệp hoạt động cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh

Một trong những yếu tố quan trọng của việc định hướng nhận thức cho HV Học viện Kỹ thuật quân sự là nâng cao nhận thức chính trị của mỗi tập thể và mọi cán bộ, HV; trong đó, có nhận thức đúng đắn về vai trò, ý nghĩa, tầm quan trọng của hoạt động nghiên cứu về thân thể, sự nghiệp hoạt động cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh nói riêng. Nhận thức đúng sẽ giúp các chủ thể có chủ trương, biện pháp đúng, có quyết tâm cao trong hành động.

Thường xuyên giáo dục, nâng cao nhận thức sẽ giúp cán bộ, HV hiểu biết sâu sắc vai trò của Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng như ý nghĩa của sự kiện Người ra đi tìm đường cứu nước đối với tiến trình cách mạng Việt Nam, từ đó nhận rõ trách nhiệm, xác định quyết tâm, xây dựng động cơ đúng đắn trong học tập, nghiên cứu về Chủ tịch Hồ Chí Minh. Vì vậy, vấn đề quan trọng hiện nay là phải giáo dục cho cán bộ, HV quán triệt sâu sắc quan điểm lịch sử, cụ thể để hoạt động nghiên cứu và phát triển nhận thức đảm bảo tính chân thực, khách quan và hiệu quả.

Việc học tập, quán triệt những nội dung giáo dục trên phải gắn chặt với quá trình học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; thực hiện quán triệt đường lối, chủ trương chính sách của Đảng và Nhà nước, nhiệm vụ chính trị của quân đội, Học viện trong từng giai đoạn, thời kì. Trong quá trình giáo dục định hướng nhận thức, xây dựng động cơ học tập cho các HV, cần đi sâu tìm hiểu, nâng cao nhận thức và trách nhiệm động cơ của mỗi người trong cuộc sống và hoạt động hàng ngày; thường xuyên giúp đỡ họ biết xem xét, giải quyết những vấn đề thực tiễn đặt ra có hiệu quả. Kịp thời phát hiện, uốn nắn những nhận thức lệch lạc về động cơ học tập, chệch hướng về quan điểm, thái độ chính trị; đồng thời quan tâm tổ chức tốt đời sống vật chất, tinh thần trong đơn vị, tạo được bầu không khí lành mạnh, hình thành mối quan hệ đồng chí, gắn bó, tạo niềm tin, hứng thú trong học tập.

2.3.2. Đổi mới, đa dạng hóa hình thức giáo dục, phát huy tính chủ động của học viên trong nghiên cứu, học tập Li luận chính trị nói chung, thân thể, sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh nói riêng

Để đạt hiệu quả cao, việc định hướng đòi hỏi phải xuất phát từ thực tiễn hoạt động thực hiện nhiệm vụ của HV, từ đó cụ thể hoá thành mục tiêu học tập, nghiên cứu phù hợp với đặc điểm, tình hình thực tiễn. Cụ thể:

- *Do đơn vị quản lí HV tổ chức*: Nâng cao hiểu biết, định hướng nhận thức về sự nghiệp hoạt động cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh qua các hình thức: học tập chính trị, sinh hoạt đơn vị và của các tổ chức, các lực lượng trong đơn vị theo chế độ trong ngày, trong tuần, trong tháng; thông qua tổ chức đọc báo, nghe đài, xem truyền hình, xem phim tư liệu, tài liệu, phóng sự, băng đĩa hình do cơ quan cấp trên cung cấp..., qua đó vạch trần âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch, phản động xuyên tạc về Chủ tịch Hồ Chí Minh.

- *Phối hợp với đơn vị kết nghĩa, địa phương đóng quân*: Thông qua tổ chức các hoạt động tọa đàm khoa học, các diễn đàn do đơn vị phối hợp với đơn vị kết nghĩa tổ chức; qua các hình thức hoạt động văn hóa, văn nghệ của đơn vị, tổ chức quần chúng phối hợp với địa phương... để tuyên truyền, giáo dục và tạo thành phong trào thu hút đông đảo HV tích cực, chủ động tìm hiểu về Chủ tịch Hồ Chí Minh.

- *Phối hợp với cơ quan chuyên trách cấp trên*: Thông qua hoạt động tuyên truyền, nói chuyện thời sự, thông tin chuyên đề của đội ngũ báo cáo viên, tuyên truyền viên các cấp tổ chức tại Học viện... để cung cấp những thông tin chính thống, khẳng định giá trị và tầm vóc, nhân cách Hồ Chí Minh, làm cơ sở giúp HV nâng cao nhận thức, nhận diện và đấu tranh với các quan điểm sai trái, xuyên tạc về Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Thực tế cho thấy, sự đa dạng truyền tải nội dung và hình thức định hướng về tính sáng tạo trong cách thức tìm đường cứu nước của Nguyễn Tất Thành là yếu tố quan trọng giúp động viên, cổ vũ, khích lệ sự cố gắng, nỗ lực của HV trong chủ động nghiên cứu, tìm hiểu nội dung của vấn đề; tạo hứng thú, tâm lí thoải mái, động lực để HV nghiên cứu. Ngược lại, sự đơn điệu về hình thức, cứng nhắc về phương pháp sẽ làm giảm hứng thú của HV, dễ nảy sinh tư tưởng chán nản, lo ngại khi tiếp cận nghiên cứu nội dung này. Vì vậy, cần tập trung vào các hình thức như: tổ chức hoạt động văn hóa văn nghệ, thi tìm hiểu về Bác, phát động phong trào thi đua gắn với sự kiện lịch sử cách mạng, thu hoạch chính trị..., qua đó nâng cao hiểu biết và xây dựng ý thức, trách nhiệm cho mỗi HV tích cực, tự giác học tập để có nhận thức đúng đắn về giá trị to lớn của tư tưởng Hồ Chí Minh cũng như những ý nghĩa về tính sáng tạo trong cách thức ra đi tìm đường cứu nước của Người đối với lịch sử cách mạng Việt Nam và công cuộc giải phóng dân tộc thuộc địa trên thế giới.

2.3.3. Phát huy vai trò của mọi cá nhân, tổ chức trong định hướng nhận thức về sự sáng tạo, đúng đắn trong hoạt động cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh cho học viên Học viện Kỹ thuật quân sự

- *Đối với tổ chức Đảng:* Với vai trò lãnh đạo trong quá trình tổ chức giáo dục chính trị, tư tưởng, các tổ chức Đảng trong Học viện phải coi định hướng nhận thức đúng đắn về sự sáng tạo trong hoạt động cách mạng của Hồ Chí Minh cho HV là nội dung đặc biệt quan trọng. Tổ chức Đảng lãnh đạo, định hướng nhận thức không chỉ bằng các chủ trương, biện pháp, nghị quyết mà còn bằng sự gương mẫu trong học tập, nghiên cứu thông qua hoạt động thực hiện nhiệm vụ của chính mình để giáo dục, tuyên truyền, cuốn hút HV tham gia tìm hiểu về Chủ tịch Hồ Chí Minh và những sáng tạo, đóng góp to lớn của Người đối với cách mạng Việt Nam và thế giới. Cùng với đó, các tổ chức Đảng phải chỉ đạo kiên toàn, giới thiệu những cán bộ, giảng viên có năng lực, trách nhiệm cao vào Hội đồng giáo dục chính trị, pháp luật của Học viện; cấp ủy các cấp chủ động tiến hành đổi mới phương thức lãnh đạo đối với hoạt động định hướng nhận thức theo hướng dân chủ, khoa học, tôn trọng ủng hộ hoạt động tích cực, sáng tạo của HV trong học tập, nghiên cứu khoa học, nâng cao nhận thức về tư tưởng Hồ Chí Minh.

- *Đối với đội ngũ cán bộ chỉ huy các cấp:* Là người trực tiếp tham gia tổ chức triển khai các hoạt động định hướng nhận thức cho HV tại đơn vị, cán bộ chỉ huy phải nắm vững nội dung phương pháp, hình thức tổ chức hoạt động, giáo dục cho HV hiểu rõ tầm quan trọng và giúp họ xây dựng phương pháp học tập, nghiên cứu khoa học, hợp lý; phổ biến những kinh nghiệm, những điển hình trong học tập, nghiên cứu khoa học tại đơn vị. Vì vậy, các tổ chức Đảng, cơ quan chức năng các cấp của Học viện cần thường xuyên bồi dưỡng năng lực chỉ đạo, tổ chức của đội ngũ cán bộ chỉ huy trong định hướng nhận thức cho HV; bảo đảm kết hợp tính tư tưởng, tính nguyên tắc cao và thái độ khoa học đối với tính sáng tạo trong hoạt động học tập, nghiên cứu khoa học của HV.

- *Đối với cán bộ chính trị:* Là những người chịu trách nhiệm chủ trì, trực tiếp tổ chức định hướng nhận thức chính trị tại Học viện, các cán bộ chính trị cần có kế hoạch và tổ chức triển khai kế hoạch thực hiện, chỉ đạo các hoạt động công tác đảng, công tác chính trị để huy động mọi lực lượng, tổ chức vào định hướng nhận thức; kịp thời phát hiện cũng như nhân rộng những điển hình, uốn nắn những lệch lạc, sai phạm trong học tập, nghiên cứu khoa học của HV.

- *Đối với Tổ Giáo dục chính trị:* Cần thực hiện tốt chức năng tham mưu cho lãnh đạo, chỉ huy Học viện và trực tiếp tổ chức, thực hiện các hoạt động chuyên môn trong giáo dục, định hướng nhận thức chính trị tư tưởng cho HV; nhạy bén trong nắm bắt tình hình diễn biến tư tưởng và kịp thời phát hiện những vấn đề nảy sinh; đề xuất các biện pháp, phát huy hiệu quả hoạt động giáo dục chính trị, định hướng nhận thức cho HV trong Học viện.

- *Đối với các tổ chức, đoàn thể quần chúng:* Phải bám sát đoàn viên, hội viên để động viên, cổ vũ họ tham gia học tập, đi sâu, đi sát từng đối tượng và từng loại hình các tổ chức quần chúng, tìm ra những hình thức sinh động, thiết thực, thu hút được đông đảo quần chúng tham gia học tập, nghiên cứu lý luận chính trị. Với đặc thù môi trường Học viện, vai trò của Đoàn Thanh niên và Hội đồng quân nhân là 2 tổ chức, đoàn thể quần chúng có ảnh hưởng to lớn đối với HV, do đó cần kiên toàn, phát huy vai trò của Ban Chấp hành Đoàn các cấp và Hội đồng quân nhân ở các đơn vị trong tham gia định hướng nhận thức cho HV về lý luận Mác - Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh.

2.3.4. Xây dựng môi trường văn hóa chính trị lành mạnh, đẩy mạnh thực hiện học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong Học viện

Đây là giải pháp quan trọng và thường xuyên tác động đến mục tiêu, yêu cầu định hướng nhận thức, giúp HV tiếp thu và từng bước nâng cao trình độ hiểu biết về lý luận nói chung, tư tưởng Hồ Chí Minh nói riêng. Đồng thời, cũng là một nội dung trong hoạt động công tác Đảng, công tác chính trị của mỗi đơn vị, góp phần đấu tranh chống những quan điểm sai trái, xuyên tạc về lịch sử cách mạng Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh hiện nay.

Xây dựng môi trường văn hóa chính trị tốt đẹp là trực tiếp tạo lập môi trường sống đẹp, trong sạch, lành mạnh, nhân văn, tạo điều kiện cho sự phát triển hoàn thiện nhân cách và định hướng nhận thức chính trị của mỗi HV. Do đó, bên cạnh việc giáo dục nâng cao nhận thức chính trị, yêu cầu đặt ra đối với các tổ chức trong đơn vị là phải nhạy bén trong nắm bắt dư luận (nhạy chóng tìm hiểu bản chất sự kiện, các quan điểm sai trái, mức độ ảnh hưởng của nó đến tư tưởng, tình cảm, niềm tin mỗi cá nhân và trong tập thể), từ đó có biện pháp kịp thời định hướng, khắc phục ảnh hưởng tiêu cực của các sự kiện, quan điểm, tư tưởng đó vào trong quá trình học tập và rèn luyện của HV; phát huy dân chủ, tăng cường kỉ luật, thực hiện nghiêm các chế độ nề nếp, nâng cao tri thức chính trị, tình cảm cách mạng, ý chí, thái độ, niềm tin của HV, tạo điều kiện thuận lợi để họ nâng cao nhận thức chính trị.

Để thực hiện tốt nội dung này, các chủ thể phải thực hiện kết hợp giữa “xây” và “chống”, lấy “xây làm chính”; tạo dựng những giá trị văn hóa chính trị tốt đẹp, đấu tranh chống ảnh hưởng của những thông tin lệch chuẩn, quan điểm sai trái thâm nhập, ảnh hưởng tới đời sống tinh thần trong đơn vị. Đồng thời, quan tâm, tổ chức tốt đời sống vật chất, tinh thần cho HV, góp phần tạo động lực, thúc đẩy tính tích cực của họ trong học tập, rèn luyện và tiếp thu

những tri thức khoa học... Tiếp tục chủ động bổ sung nội dung, phương pháp thực hiện học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh cho phù hợp với nhiệm vụ cụ thể của từng đơn vị trong toàn Học viện. Tập trung, nâng cao trách nhiệm và vai trò gương mẫu của cán bộ, đảng viên, nhất là đội ngũ cấp ủy các cấp để định hướng nhận thức chính trị cho HV. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát và tổ chức sơ kết, tổng kết, tôn vinh các tập thể, cá nhân tiêu biểu trong học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; trong đó, chú trọng tới lực lượng nòng cốt và những cá nhân có tinh thần trách nhiệm cao, có sáng kiến hay... để động viên, khích lệ họ tích cực nghiên cứu, tự giác tham gia hoạt động, làm cơ sở định hướng nhận thức đúng đắn cho HV ở Học viện Kỹ thuật quân sự hiện nay.

3. Kết luận

Ngày nay, thực hiện sự nghiệp đổi mới đất nước do Đảng khởi xướng và lãnh đạo, đòi hỏi sự năng động, nhạy bén trong nắm bắt và xử lý đúng đắn, kịp thời thông tin, đáp ứng yêu cầu công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Sự sáng tạo về cách thức ra đi tìm đường cứu nước của Chủ tịch Hồ Chí Minh là bài học bổ ích cho các thế hệ tiếp theo trong việc nhận thức và hành động đúng quy luật, dám nghĩ, dám làm, tham gia đóng góp tích cực, có hiệu quả trong quá trình phát triển của đất nước.

Trong xu thế toàn cầu hóa ngày càng sâu rộng trên các lĩnh vực của đời sống xã hội, cuộc đấu tranh ý thức hệ sẽ diễn ra ngày càng quyết liệt với sự đa dạng về nội dung và phong phú về hình thức biểu hiện. Với những lập luận dựa trên những căn cứ không rõ ràng, các thế lực thù địch đang tập trung xuyên tạc, nhằm mục đích phủ nhận con đường cứu nước mà Nguyễn Tất Thành đã tìm ra, từ đó từng bước phủ nhận mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền chủ nghĩa xã hội mà Đảng, Bác Hồ và nhân dân ta đã lựa chọn. Vì vậy, hơn lúc nào hết, nhận thức đúng, đấu tranh bảo vệ tính khoa học, cách mạng trong tư tưởng của Người nói chung, sự sáng tạo về cách thức tìm đường cứu nước của Người nói riêng là góp phần to lớn trong bảo vệ và giữ vững nền tảng tư tưởng của Đảng trong giai đoạn hiện nay.

Tài liệu tham khảo

- Ban Bí thư Trung ương Đảng (2011). *Hồ Chí Minh toàn tập*, tập 1. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Đảng Cộng sản Việt Nam (2016). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*. Văn phòng Trung ương Đảng.
- Lê Duẩn (1976). *Dưới lá cờ vẻ vang của Đảng, vì độc lập tự do tiến lên chủ nghĩa xã hội*. NXB Sự thật.
- Lê Văn Quang (2011). *Ý nghĩa lịch sử của sự kiện Nguyễn Tất Thành ra đi tìm đường cứu nước giải phóng dân tộc và phát triển cách mạng Việt Nam*. Kỷ yếu hội thảo Kỷ niệm 100 năm ngày Nguyễn Tất Thành ra đi tìm đường cứu nước. Học viện Kỹ thuật quân sự, tr 134-141.
- Mai Văn Bộ (1999). *Con đường vạn dặm của Hồ Chí Minh*. NXB Trẻ.
- Phạm Ngọc Anh (2011). *Kỷ yếu hội thảo Kỷ niệm 100 năm ngày Bác Hồ ra đi tìm đường cứu nước*. NXB Chính trị - Hành chính.
- Phạm Xanh (2009). *Nguyễn Ái Quốc với việc truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin ở Việt Nam (1921-1930)*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Storông A. Lui (1965). *Ba lần nói chuyện với Hồ Chí Minh*. Báo Nhân dân, ngày 19/5/1965.
- Trần Dân Tiên (2009). *Những mẫu chuyện về đời hoạt động của Hồ Chủ tịch*. NXB Thanh niên.
- Trịnh Quang Phú (2015). *Đường Bác Hồ đi cứu nước*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.
- Viện Hồ Chí Minh và các lãnh tụ Đảng (2016). *Hồ Chí Minh biên niên tiểu sử*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.